

EMEKÇİDEN ALIYORLAR, SERMAYEYE VERİYORLAR

YOKSULLUĞA DUR DE!

- ▶ **Açlık sınırı:**
12 bin lira
- ▶ **Yoksulluk sınırı:**
42 bin lira
- ▶ **Asgari ücret:**
11 bin 400 lira
- ▶ **Emekli maaşı:**
7 bin 500 lira

LGBTİ+'LAR YALNIZ DEĞİLDİR

**ALLİSİN
BURADAYIZ**

sayfa 3

KIDEM TAZMİNATIMA DOKUNMA!

**Tazminatım
Benim
Geleceğim..!**

sayfa 9

BARIŞ DIŞINDA TEK KELİME ETMEYİN!

19 Eylül sabah saatlerinde Azerbaycan ordusu Karabağ'ın başkentine saldırı başlattı. Stepankert'te duyulan siren sesleri Azerbaycan topçu ateşini duyuruyordu.

Azerbaycan birçok saldırgan devletin yaptığı gibi ülkede "anayasal düzeni yeniden sağlamak amacıyla" Karabağ'da bir "terörle mücadele" operasyonu başlattığını duyurdu, operasyonu Ermeni silahlı güçlerinin silahsızlandırılması için başlattıklarını açıkladı.

Azerbaycan'ın açıklamasındaki bir başka klişe de saldırıda sivillerin ve sivil tesislerin hedef alınmadığı, operasyonda yüksek hassasiyetli silahların kullanıldığı vurgusu oldu. Savunma Bakanlığı, Ermeni güçlerini, Azeri Ordusu mevzilerini sistematik bir şekilde top ateşine tutmakla suçlamayı da ihmal etmedi.

Rusya saldırıdan birkaç dakika önce haberdar edildiğini açıkladı.

Türkiye'de ise, devlet erkânından henüz açıklama gelmediği için yerli ve milli basının duyurularındaki savaşçı dil hemen gün yüzüne çıktı.

Türkiye'de ana akım muhalefetin de aktif desteğiyle, iktidar bu gerilimde daima ve kesin bir şekilde Azerbaycan'dan yana taraf oluyor, saf tutup bu ülkeyi aktif bir şekilde destekliyor.

Türkiyeli sosyalistler ise şu politikaları öne çıkartmalıdır:

Karabağ meselesinde, tarihsel olarak bakıldığında, dışarıdan gelen her müdahalenin sorunun çözümünü daha da güçleştirdiği görülebilir.

Karabağ'da yaşayanlar, yani Kafkasya halkları kendi geleceklerine, nasıl yaşayacaklarına kendileri karar vermelidir. Dış güçler Karabağ'a uzanan ellerini geri çekmelidir.

Kafkasya'da atılacak adımlar yeni bir savaş için değil barışı kalıcı kılmak üzere atılmalıdır.

Karabağ sorununun çözümü için, bu çatışmalar hemen durmalı! Ateşkes derhal sağlanmalı ve sivillerin hayatı korunmalıdır.

Azerbaycan bu saldırganlığa bir son vermelidir.

Söz konusu Karabağ ve Ermeniler olduğunda, iç politikada milliyetçiliği köpürtmek isteyen tüm güçler, siyasiler, partiler ve devlet sözcüleri sırtlarında Azerbaycan üniforması varmış gibi bir tutum alıyor. Bu kabul edilemez.

Her seferinde, Karabağ'daki çatışmaları fırsat bilen ırkçılar, Türkiyeli Ermenileri de tehdit ediyor.

Hem Azerbaycan'ın başlattığı bu çatışmaya hem de bu çatışmayı fırsat bilerek ırkçılık yapanlara karşı sesimizi yükseltmek çok önemli.

Savaşı değil, kalıcı barışı isteyenler aynı anda ırkçılığa karşı da seslerini yükseltmek zorunda.

15 GÜNDE NELER OLDU?

Orta vadede işçiler yok

İktidarın Orta Vadeli Programı (ODP) işçiler açısından iki büyük tehlikeyi barındırıyor.

Bu program daha önce yüzde 24,9 olarak açıklanan 2023 sonu enflasyon tahminini yüzde 65 olarak güncelledi. Bunun bir güncelleme olmadığı çok açık. Yüzde 100'den büyük bir yanılma payı bu hedefleri tespit edenlerin istifa etmesini gerektirir.

TÜİK ağustos ayı enflasyon oranını yüzde 58,9 olarak açıklarken ENAG'a göre bu oran yüzde 128 ki bu da, ODP'nin yoksulları hiç umursamadığını gösteriyor.

DISK'in açıkladığı gibi, "Orta Vadeli Program'a göre, hem asgari ücret hem de emekli aylıkları yılın ikinci altı ayı için planlanan enflasyonun çok altında kalmakta ve ücretler erimeye mahkûm edilmektedir."

"Orta Vadeli Program'daki 2023 yılı enflasyonu öngörüsü yüzde 65'tir. Buna göre ikinci altı ayda öngörülen enflasyon oranı yüzde 38'dir. Oysa asgari ücret yılın ikinci yarısı için yüzde 34 artmıştı. Emekli aylıklarına ise Temmuz 2023'te iyileştirme ile birlikte yüzde 25'lik bir artış uygulanmıştı. Milyonlarca emekli ise sıfır zam almıştı. Orta Vadeli Program'da ilan edilen enflasyon öngörüsüne göre işçiler ve emekliler gelir kaybına uğramaktadır."

Bunun bir diğer tehlikesi ise zaten eritilen Kıdem Tazminatı'nın ODV'yle birlikte yeniden gasp edilmek istenmesi oldu.

Eğer ekonomi bakanının açıkladığı gibi maaş zamları enflasyon hedeflerine göre ayarlanacaksa, tüm memurları büyük bir saldırı bekliyor demektir. Çünkü, iktidarın enflasyon hedefi yıllardır yüzde 5'teydi, gerçek enflasyon ise bununla kıyaslanamaz bile.

Demirtaş ve tüm Kobanê tutuklularını serbest bırakın!

HDP Eş sözcülüğünü yaptığı dönemde dokunulmazlığı

kaldırılan ve tutuklanan Selahattin Demirtaş hakkında iddianame yazan savcı derdest edilerek gözaltına alındı.

Selahattin Demirtaş, "Kobanê soruşturması" kapsamında dosya savcısı olan Yüksel Kocaman'a yargı önünde hesaplaşacaklarını söylemiş ve bu nedenle iki yıl altı ay hapis cezası almıştı.

Şimdi bu savcının mafya lideri Ayhan Bora Kaplan ile ilişkisi tartışılıyor.

Yapılması gereken çok açık: Tüm Kobanê davası tutukluları serbest bırakılmalıdır!

Emekliye tek seferlik yardım değil gerçek bir zam gerekiyor!

Temmuz ayında emekliler birçok şehirde emekli maaşlarına yapılan düşük zamlara karşı protesto eylemleri örgütlemişlerdi.

Basın açıklamalarında yoksulluk sınırının yaklaşık 34 bin lira olduğunun altı çizilmiş ve emeklilerin büyük çoğunluğunun maaşlarının zamlı halinin bırakılması yoksulluğu, açlık sınırı olan 10 bin 373 liranın altında kalacağı vurgulanmıştı.

Temel ihtiyaç mallarına o zamandan beri gelen zamlar karşısında emekliler düpedüz açlığa itiliyor.

Şimdi "Cumhuriyetin 100. yılı" nedeniyle emeklilere 5 bin lira ikramiye verilmesi gündemde. İktidar emeklileri aşağılamaya devam ediyor. 100. yıl ikramiyesi değil, insanca yaşamaya yetecek bir ücret zammı lazım bize.

Emeklilerin yoksulluk sınırının ve gerçek enflasyon oranının üzerinde maaş alması talebinden vazgeçmeyeceğiz.

Göz boyamaya son verin!

Seçim yenilgisinin ardından ana muhalefetin büyük partileri CHP ve İYİP'in atışmaları ve yerel seçimlerde İYİP'in her şehirde kendi adayını çıkartacağını ilan etmesinden sonra 6'lı Masa'nın sona erdiğini söyleyebiliriz.

CHP'nin kendi iç krizi ve kongre sürecinde ortaya çıkan saflaşmayla birlikte düşünülür-

günde, yerel seçimlerde 14-28 Mayıs seçimlerinde olduğu gibi bir ittifakın kurulması zor görünüyor.

6'lı Masa, tarihin gördüğü en başarısız ittifak olarak kayıtlara geçti.

Seçimi garanti görüp sokakta mücadele etmek isteyenlere ket vuran ve iktidarın aşırı sağcı politikalarına sağcılık yaparak alternatif olmaya çalışan Millet İttifakı özünde seçim yenilgisinin krizini yaşıyor.

Sağcı iktidara karşı sağcı seçim muhalefeti değil işçi sınıfı ve ezilenlerin sokakta muhalefetini örme kararlılığı gerekiyor.

Mısır'da darbecilerle kol kola

2013 yılının temmuz ayında Mısır'da Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi bir askeri darbeye devrilmişti.

Bu, kanlı bir askeri darbeydi.

Mursi yıllarca tek kişilik hücrede tutuldu, 2019 yılında yargılandığı mahkemede yaşamını yitirdi.

Darbe günlerinde Erdoğan'ın gelişmelere karşı yaptığı sert açıklamalar nedeniyle, Kahire'deki Türk büyükelçileri Mısır rejimi tarafından "istenmeyen adam" ilan edildi.

Erdoğan'ın, darbenin lideri Sisi'ye karşı sert açıklamalarından ve Mısır'la dondurulan ilişkilerden şimdi Kahire'yle Türkiye arasında karşılıklı ziyaretlerin konuşulduğu bir aşamaya geçildi.

Yeni Delhi'de yapılan G-20 zirvesinde Erdoğan ve Sisi, yaptıkları görüşmede birbirlerini ülkelerine davet ettiler. Böylece 2013'ten 2023'e Erdoğan iktidarının dönüşümü tamamlanmış oluyor: Darbecilere karşı olan Erdoğan, Sisi'yle uzlaşmış oldu – tıpkı Türkiye'de eski darbecilerin çoğunun şimdi iktidar bloğunun bir parçası olması gibi.

Bu sayı katkıda bulunanlar: Ahmet A., Alex Callinicos, Ali Baydaş, Berna Tez, İsmail Çapar, Nuran Yüce, Onur Devrim Üçbaş, Onur Korkmaz, Özdeş Özbay, Ruşen Eşref, Şenol Karakaş, Tuna Emren, Volkan Akyıldırım

LGBTİ+LAR YALNIZ DEĞİLDİR!

ONLAR BİR AVUÇ BİZ MİLYONLARIZ

Aşırı sağın LGBTİ+ları hedef alan ataklarının sonuncusu İstanbul'da yaşandı. Saraçhane'de toplanan yaklaşık bin kişi LGBTİ+ derneklerinin kapatılmasını talep etti.

Bu her yönüyle bir skandal.

Bu mitingin, yalanlar ve çarpıtmalarla dolu propagandasını içeren bir video, Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) üyelerinin çoğunluğunun onayıyla kamu spotu olarak gösterime sokuldu. Yurttaşların karşısında tarafsız olması beklenen ve masraflarını vergilerle ödediğimiz RTÜK'ün çoğunluğunu elinde tutan AKP+MHP ittifakı ayrımcılığın had safhası olan ve halkı kışkırtan bu videoyu yayımlayabildi.

Buna rağmen başaramadılar.

İstanbulular mitinge ilgi göstermedi. Meydan az sayıda parti görevlisi ve fanatiğe kaldı.

Büyük Aile Platformu denilen oluşuma ve 17 Eylül'de yaptıkları nefret mitingine bakıldığında, karşımıza iktidar blokunda yer alan 4 partinin gençlik ve aile örgütleri çıkıyor: AKP, Vatan Partisi, BBP ve Hüdapar.

Nefreti örgütleyenler sıradan kişiler değil. Her birinin sicilinde çok daha başka şeylerin olduğu biliniyor ve hepsi devletle bir şekilde ilintili siyasi akımların temsilcileri.

Amaçları, LGBTİ+ların kolektif görünür-lüklerini (varoluşlarını) ortadan kaldırmak, her biri gerçek temsil yeteneğine sahip ve eşit haklar mücadelesinde önemli yerler elde etmiş dernekleri kapatmak, LGBTİ+ bireyleri 'psikolojik hastalar' diye yaftalayıp ailelerini ve toplumu onlara karşı kışkırtmak, yalnızlaştırmak. Bunun için birleştiler ve

bir kampanyaya giriştiler. Umdukları, kendilerinden daha geniş fobik kalabalıkları etiketlemek, iktidar için talep yaratmaktı.

İktidar ise seçimler sonrası bir taşla iki kuş vurmanın peşinde:

■ Mecliste çoğunluk milliyetçi ve sağcı partilerin elinde. Muhalefeti bölmenin kolay yollarından biri LGBTİ+fobik ve aileyi yücelten yasaları dayatmak. Bu, toplumu kutuplaştırmanın bir aracı. Köhnemiş homofobiye, transfobiye ve cinsiyetçiliğe yaslanarak iktidarlarını pekiştirmenin ve toplumsal taban yaratmanın peşindedir. O yüzden, kadını aile kısıncasına kapatmayı ve LGBTİ+ haklarını ortadan kaldırmayı içeren bir anayasa değişikliğini gündeme getirmek istiyorlar.

■ Devrimci sosyalistler bu yasa teklifine kökten karşıdır. Eğer bir referanduma giderlerse oyumuz 'hayır' olacaktır. Fakat iktidarın taht oyunlarını bekleyemeyiz. Yaşanan ve yaklaşan tehlikeye karşısında sesimizi hemen yükseltmeliyiz. DSİP tam da bu nedenle "Yalnız değilsin lubunya / Alışın burdayız" sloganlarıyla bir dayanışma ve mücadele kampanyası başlattı. Bu kampanyayı büyütelim; LGBTİ+'lar ve kadınlar özgür olmadan hiç birimiz özgür olamayız.

■ Mecliste gündeme gelecek cinsiyetçi ve homofobik yasa teklifi, daha büyük bir anayasa değişikliği için bir adımdır. Erdoğan yönetimi, delik deşik edilmiş ve değiştirilmiş 12 Eylül anayasasını eleştirerek yeni anayasadan bahsediyor. Böyle bir anayasanın amacı, başkanlık rejimini pekiştirmekten başka bir şey olamaz. Buna da hayır diyoruz.

Hep birlikte haykıralım: LGBTİ+ dernekleri, platformları kapatılmaz!

SİVAS KATLIAMI: İNSANLIĞA KARŞI İŞLENMİŞ SUÇLARDA ZAMAN AŞIMI OLMAZ!

VOLKAN AKYILDIRIM

Yakın tarihin en büyük katliamlarından biriydi. Türkiye, Sivas'ta Madımak Otel'i'nin kalabalıklar tarafından ateşe verilmesini canlı yayında izledi.

Beklenirdi ki Sivas Katliamı davası gerektiği gibi görülsün. Bu vahşete katılanlar, kışkırtanlar, göz yumanlar hak ettikleri cezaları alsın.

Böyle olmadı...

Dönemin başbakanı Tansu Çiller çıktı ve orada yakılanları, halkı tahrik etmekle suçladı. Onu diğer siyasiler izledi. Katliamdan 20 gün sonra alelacele hazırlanan iddianamelerde sadece 126 kişi yargılandı.

Oysa "Şeriat isteriz" diyerek Madımak Otel'i'ne saldıran şahısların sayısı kat be kat fazlaydı – resmi rakamlara göre 15 bin kişi. Fakat devlet sadece 170 kişiyi gözaltına aldı, bunlardan bir bölümünü de serbest bıraktı.

Katliam davasının seyrine bakıldığında bazı sanıkların yurtdışına kaçtığı ve dosyalarının ayrıldığı görünüyor. Bu sayede dava yıllarca uzatılmış oldu ve bir yokuşa itildi. Ayrıca yargılama sırasında idamla suçlanan şahıslar çeşitli bahanelerle tek tek serbest bırakıldı. Onlar da yurtdışına kaçarak davanın kilitlenmesine yol açtı.

Çeşitli indirimlerle birlikte o günkü Türk Ceza Kanunu'na göre en üst seviye olan

idam cezası verilen kişi sayısı 35'e düştü, onlarınki de müebbet hapse çevrildi. Bazılarının cezaları da sonraki tarihlerde Yargıtay tarafından bozuldu. Hatta 20 yıldır hapiste olan bir katliam sanığı, yaşlılık-hastalık gerekçesiyle Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından affedildi.

Aftan kısa bir süre sonra Sivas katliamı davasında karar duruşması yapıldı. Ve 30 yıldır süren bu dava zaman aşımına uğradığı gerekçesiyle kapatıldı.

İnsanlığa karşı işlenmiş suçlarda zaman aşımı olmaz.

33 yazar ve sanatçı ile 2 otel görevlisinin yakılarak katledilmesi insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur.

Öte yandan şunu da unutmamak gerekir:

Canlı yayında izlenen bir katliamda sorumluluğu olan dönemin Başbakanı, Başbakan Yardımcısı, İçişleri Bakanı, Genelkurmay Başkanı, Jandarma Genel Komutanı ve Sivas'ta görevli askeri ve sivil yöneticilerden hiçbiri herhangi bir soruşturma geçirmedir, haklarında dava açılmadı.

Zaman aşımı bir gerekçe olamaz. Adaletin sağlanması ve bir daha böyle bir katliamın olmaması için Sivas Katliamı Davası hak ettiği şekilde, tüm failleri ve sorumluları kapsayarak yeniden açılmayı bekliyor.

DONALD TRUMP İŞÇİLERE KARŞI OTOMOTİV PATRONLARININ YANINDA YER ALIYOR

Eski ABD Başkanı Donald Trump, United Auto Workers'ın (UAW) üç büyük otomobil üreticisine karşı Cuma günü gece yarısı başlayan grevle ilgili saldırgan bir açıklama yaptı, işçilerin Ford, General Motors ve Stellantis gibi dev şirketlere karşı verdikleri ekonomik mücadeleyi partizan bir çatışma olarak gösterdi.

Geçtiğimiz ayın sonlarında yaptığı başka bir açıklamada Trump, UAW liderliğine karşı öfkesini dile getirerek şunları söylemişti: "Otomobil işçileri, sahtekar Joe Biden ve onların korkunç liderliği tarafından tamamen kızıllanıyor. Çünkü ülkemizde çok az insanın istediği bu elektrikli araçların üretilmesine izin veriyorlar."

Trump otomotiv işçilerini sendika aidatlarını ödememeye bile teşvik etmişti: "Size söylüyorum, bu aidatları ödememelisiniz çünkü sizi cehenneme satıyorlar. Çok para alan bu sendikacıları dinlemeyin. Washington'da yiyip içiyorlar, elektrikli otomobillerin işçilerimiz açısından iyi olmadığını biliyorlar."

Kampanya dönemini "Başkan olduğumda otomobil işçilerine daha yüksek ücretler vereceğim, işlerinizi koruyacağım" sözünü vererek bitirirken UAW'nin tam da bunlar için verdiği mücadeleye karşı çıkması tam da Trump'a yakışacak bir hareket!

Daha yakın bir zamanda Trump bir gazetecinin hangi tarafta olduğu sorusuna net bir cevap vermeyi reddetti, "Ben ülkemizi büyük yapmanın tarafındayım" dedi; "İşin özüne indiginizde otomotiv işçilerinin işleri ellerinden alınacak. Elektrikli otomobillerle ne yaptıklarına bakarsanız görürsünüz; hepsi Çin'de üretilecek."

"Otomotiv işçileri liderleri tarafından satılıyor ve Trump'ı desteklemeliler."

Mart ayında, yaygın yolsuzluğa ve sözleşme tavizlerine karşı çıkan bir reform grubu UAW'nin en üst düzey liderlik görevlerini kazanmıştı. Yeni liderlik bu mücadeleyi ve cesur sözleşme kampanyasıyla işe koyuldu.

Trump, UAW'nin Biden'de desteklemekten stratejik olarak kaçınması da dahil olmak üzere bu son gelişmelerden habersiz görünüyor.

Sendika, Enflasyon Azaltma Yasası'nın elektrikli otomobil üreticilerine herhangi bir emek standardı şartı olmaksızın büyük miktarlarda kamu sübvansiyonu sağlamasına karşı çıkıyor. Başka bir deyişle, UAW, Trump'ın önemsedığını iddia ettiği konularda Biden'in elini zorluyor.

UAW Başkanı Shawn Fain şöyle söylüyordu; "Federal hükümet elektrikli araçlara geçiş sürecine milyarlarca dolar akıtıyor ama işçilere hiçbir taahhütte bulunmuyor."

Elektrikli araçlara geçiş, dibe doğru sürdürülen bir yarışa dönüşme riski altında."

Elektrikli araç üretiminin sendikacı talebi, mevcut sözleşme mücadelesine tamamen dahil edilmiş durumda. Otomobil şirketleri halihazırda yerli elektrikli araç üretimi için büyük yatırımlar yaptılar.

Trump'ın çerçevesi elbette tümüyle yanlış; çünkü asıl soru, elektrikli araçların ABD'de mi yoksa Çin'de mi üretileceği değil, yerli üretimin istikrarlı sendikacı işlerle mi yoksa güvensiz düşük ücretli işlerle mi sağlanacağıdır.

UAW mücadeleyi sürdürdü ve elektrikli araç geçişiyle ilgili başka cesur talepleri de gündeme getiriyor. Otomobil işçileri, fabrikaların kapatılmasına karşı grev hakkı için mücadele ederek iş güvencelerini korumaya ve işten çıkarılan işçilerin kazanç sağlayabilecekleri, potansiyel işsizliğin etkilerini hafifletebilecek bir Çalışan Aileleri Koruma Programı oluşturmaya çalışıyorlar. Diğer talepleri arasında ise yüzde 40'lık bir ücret artışı ve daha kısa bir çalışma haftası da var.

UAW'ye saldırmayı ve durumu yanlış nitelendirmeyi tercih eden Trump ise işçilere karşı şirket elitlerinin yanında durmaya devam ediyor.

Jacobin'den çevrilip özetlenmiştir

ABD-SUUDİ ARABİSTAN İTTİFAKI NE KADAR GERGİN?

Putin ve Bin Salman

ALEX CALLINICOS

Suudi Arabistan'ın fiili yöneticisi, eline kan bulaşmış velihaht Prens Muhammed Bin Salman (MBS) önümüzdeki hafta Londra'yı ziyaret edecek. Britanya müesses nizamının, güçsüz İşçi Partisi kanadı dahil olmak üzere her zamanki dalkavukluklarını yapacağını bekleyebiliriz. Tony Blair Enstitüsü, ABD'nin Suudi muhalif gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın kaçırılması ve öldürülmesinden MBS'yi sorumlu tutan suçlamalarına rağmen MBS'den para almaya devam ettiklerini geçtiğimiz ay doğruladı.

Ancak Suudi mutlak monarşisi ile ABD arasındaki ilişki eskisi gibi değil. Bunun nedeni, Joe Biden'ın başkanlık seçimi kampanyasında Suudi Arabistan'ı "parya" statüsüne indirmekle tehdit etmesinden kaynaklanmıyor, konu daha çok iktisat ve jeopolitikle ilgili. Hem Suudi Arabistan'ın hem de Birleşik Arap Emirlikleri'nin despot yöneticileri, ABD'nin kendilerini 2011'deki Arap Devrimleri veya asıl bölgesel rakipleri olan İran'daki İslam Cumhuriyeti rejimi karşısında yeterince savunmaması-na güvenmiş durumdadır.

Suudi Arabistan aynı zamanda Vladimir Putin yönetimindeki Rusya ile yakınlaşmaya başladı. Rusya, Suriye iç savaşına müdahil olarak, Soğuk Savaş'ta olduğu gibi, kendisini yeniden Ortadoğu'daki bir güç simsarı konumuna yerleştirmek istiyor.

Daha temeldeki bağlantı ise enerji konusu. Suudi Arabistan ve Rusya, en büyük üç petrol ve gaz üreticisinden ikisi. Onların asıl rakibi ise, kaya petrolü çıkaran şirketlerin hızla büyümesinden faydalanan ABD.

Suudi Arabistan ve Rusya OPEC+ kartelinde ortaklar ve Suudilerin ürettiği enerjinin en büyük ithalatçısı artık Çin. Bu yüzden, Putin geçen yılın şubat ayında Ukrayna'yı işgal ettiğinde, Suudiler, ABD'nin Rusya'ya karşı müttefiklerini bir araya getirme çabasına katılmak için çok da acele etmediler. Bunun yerine, temelde diplomatik bir devrim olarak nitelendirilebilecek bir sürece şahit olduk.

Önce Çin, Suudi Arabistan ve İran arasındaki ilişkilerin yeniden tesis edilmesine aracılık etti. Geçtiğimiz ay ise her iki devlet, bir dizi önemli Güneyli güçle birlikte – Arjantin, Mısır, Etiyopya ve BAE- BRICS'e (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika) katıldı. Bu durum Suudilerin ABD'den koştukları anlamına gelmiyor. Suudi Arabistan kendi güvenliği için Pentagon'un askeri gücüne ve ABD tarafından sağlanan silah sistemlerine

dayanmaya devam ediyor. BRICS ülkelerinin uyumlu bir ittifak halini almaları ise çok düşük bir ihtimal.

Yine de MBS'nin, ABD, Çin ve Rusya arasında manevra yapmakta kararlı olduğu açık. Suudi bir yorumcunun Financial Times gazetesine söylediği gibi: "Geriye dönüş yok. Suudi Arabistan Küresel Güney ile, Rusya veya Çin ile arasında inşa ettiği köprülerden vazgeçmeyecek. Çünkü bu köprüler, Suudi Arabistan ekonomisinin işleyişinin ve krallığın uzun vadeli piyasa ihtiyaçlarının ayrılmaz bir parçası."

Suudi Arabistan ve ABD arasındaki en yakın çatışma büyük ihtimalle petrol fiyatları üzerinden ortaya çıkacak.

Suudi Arabistan ve Rusya, petrol üretiminde, varil fiyatını 100 dolara kadar çekmesi tasarlanan kesintilere gideceklerini açıkladılar. Önümüzdeki yıl ABD başkanlık seçimlerinde tekrar aday olacak olan Biden için bu çok kötü bir haber. Hayat pahalılığı büyük ihtimalle daha da ağırlaşacak. Benzin istasyonlarındaki petrol fiyatları ABD seçimlerinde her zaman önemli bir konu olmuştur ve bu fiyatlar bu yıl çoktan dörtte bir oranında arttı.

Her şeye rağmen, Cumhuriyetçi Parti'nin önde gelen adayı olan Donald Trump yakın zaman önce "Kuyu açacağız, sondaj yapacağız ... Enerji fiyatlarını çok çok daha düşük bir yere getireceğiz" diyordu. Oysa MBS'nin 'Vizyon 2030' modernizasyon programını finanse edebilmesi için daha yüksek petrol fiyatlarına ihtiyacı var.

Eurasia Grup'tan Raad Alkadiri'ye göre; "Gerçek şu ki Suudi bütçesi ve MBS'nin uzun vadeli ihtirasları varil başına petrol fiyatının 85 dolar ve üstü olmasını gerektiriyor. Yeni kurulacak Neom şehri gibi projeler, varil başına petrol 70 dolar olursa gerçekleşemez." Suudilerin Washington'da şu sıralar çok fazla dostu yok. Eğer Washington, benzin istasyonlarındaki yüksek petrol fiyatları veya yavaşlayan bir ekonomi için birilerini suçlamak isterse, "Bakınız: Şekil A" denilerek Suudi Arabistan'a işaret edilmesi riski kesinlikle var.

Biden'in ulusal güvenlik danışmanı Jake Sullivan "Suudilerle düzenli bağlantıları sürdürmeyi" desteklerken, Biden'ın başarısını belirleyen "mutlak ölçünün", "Amerikan tüketicileri için bir galon benzinin fiyatı" olacağı uyarısında bulunuyor.

MBS'nin ABD ile ilişkisi fırtınalı olmaya devam edecek.

Çeviri: Onur Devrim Üçbaş

GÖÇMENLERİN HAYATI: İŞKENCE, ZULÜM, BASKI

İzmir Mülteci Dayanışma Platformu üyesi İsmail Çapar ile son dönem mültecilere yönelik ırkçı saldırıların giderek yükselmesi, iktidarın seçim sonrasında sert uygulamaları ve gözetim altına alınan mültecilerin zorunlu durağı olan GGM'lerini (Geri Gönderme Merkezleri) konuştuk.

Geçen hafta kamuoyu ile paylaştığınız bir "hak ihlalleri raporu" yayınladınız. Raporda özellikle gözetim altına alınmalarda birçok hak ihlalinin yaşandığı tespiti var. Sanki tüm bu ihlallerin son halkası GGM'ler gibi duruyor ve GGM'lerin sistem içindeki rolü pek bilinmiyor. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

İsmail Çapar: GGM'ler sistemin kanyan bir başka yarısı. Aslında suç işleyenlerin değil, idari gözetim altında tutulması gereken kişiler için kurulmuş, fakat fiili uygulamada cezaevi gibi işlev gören, belirli bir mevzuatı olmasına rağmen mesul müdürün keyfi uygulamalarına göre şekillenmiş kapalı bir mekan. Dış güvenliği jandarma tarafında, iç güvenliği "özel güvenlik" tarafında sağlanan, içinde kantin, revir, spor alanı (çoğunlukla yetersiz) bulunan, haberleşme için ankesörlü telefonlardan başka bir seçeneğinin olmadığı, sadece avukatlar ve birinci derecede yakınların görüşme imkanı bulunan bir merkez durumunda.

Mesela bazı merkezlerde avukatlar orada bulunan tüm müvekkilleri ile görüşebilirken bazılarında bu sayı üç ile sınırlandırılıyor. Bu, mevzuat açısından herhangi bir dayanağı olmayan, tamamen keyfi bir uygulama.

Daha önce de yaşanan birçok hak ihlali, kötü muamele, işkence ve tecavüz kamuoyu gündemine gelmişti. Bunlardan en bilineni Van Kurubaş Geri Gönderme Merkezinde (GGM), tutulan İranlı kadın Z.N'nin uğradığı tecavüzdü. İ.H.K. ve Y.V. ile hâlâ teşhis edilemeyen bir kişi hakkında, 'nitelikli cinsel saldırı' suçlamasıyla açılan davanın 08 Temmuz 2021 tarihli 4. duruşmasında tecavüz faili olan iki güvenlik görevlisine 15'er yıl hapis cezası verildi. Ayrıca aynı merkez birçok ölümlü davaya da konu oldu.

Mültecilere yönelik hak ihlalleri ve kötü muamele sadece bu merkezlerle sınırlı değil. Hak ihlalleri, mülteciler bir yerden bir yere sevk edilirken de devam ediyor. Bindirildikleri araçlarda yol boyunca; di-

yelim İstanbul'dan Kilis'e giderken, güvenlik gerekçesi ile kelepçeli (ters kelepçe ile olduğu iddiası da var) naklediliyorlar. Bu nakiller esnasında; biri Sivas, biri de Urfa'da olmak üzere iki ölümlü kaza yaşandı. İddialara göre, bu ölümlerin biri kaza esnasında değil, yaralıların kelepçeli olmasından dolayı yaşanmıştı.

Ne yazık ki; tüm bu hak ihlalleri hakkında güçlü bir kamuoyu tepkisi oluşmuyor, zira yükselen yabancı düşmanlığı ve esasında egemen sınıf ideolojisi olan ırkçılığın karanlığı altında görünmez kınıyor. Yapmamız gereken, bu ırkçılığa karşı mücadele etmektir.

Hazır siz sözü böyle bitirmişken, bu ırkçılık ve yabacı düşmanlığına da değinmek lazım.

Maalesef durum çok vahim. Bu yaşadıklarımız daha önce alanda hak savunuculuğu yapan bizlerin gördüğü ve gücümüz oranında herkesi uyarmaya çalıştığımız bir durumdu...

Bu sadece bizim ülkemizde de sınırlı değil, maalesef tüm dünyada mültecilerin her türden musibetin müsebbibi görüldüğü bir dönemdeyiz. Oysaki gerçekte mülteciler müsebbibi görüldükleri her şeyin mağduru durumundalar. Yükselen kiralar, düşük ücretler de cabası. Ama hak savunucularının değil hak tanımazların seslerinin daha çok yükseliyor olması, iktidarın ve muhalefetin

hali pür melali gerçeğin tersyüz edilmesini sağlıyor.

Buna karşı platform olarak neler yapıyorsunuz?

Platform olarak uzunca bir süredir 1967 protokolüne konan çekincenin kaldırılması, nefret söyleminin suç sayılması ve müstakil bir nefret yasasının hazırlanması, gerçekleşen saldırıların etkin bir biçimde soruşturulup adil yargılanmalara gidilmesi, nefret söylemi sahiplerinin azmettirici olarak yargılanması, geçici koruma statüsünde olanların yasal oranı düzeyinde kamuda istihdam yaratılması gibi girişimlerin yanı sıra geri kabul anlaşmasının iptalini talep eden ırkçılık karşıtı bir kampanya inşa etmeye çalışıyoruz.

Bunun İstanbul, Tekirdağ, Bursa, Ankara gibi birçok yerde inşası için de çalışmak ve bu kampanyayı diğer kimlik mücadeleleriyle (LGBTİ+, kadın, iklim vb.) birleştirmek istiyoruz.

Ayrıca tüm bu bölünmüşlüğün egemen sınıf çıkarlarına hizmet ettiği gerçeğinden hareketle tüm bu mücadeleleri işçi sınıfı mücadelesi ile de birleştirmenin olanaklarına bakmamız gerek.

Mevcut ortamda tüm bunları yapmanın zor olduğunun bilincindeyiz ama aynı zamanda bir şeyler yapmanın elzem olduğu gerçeğinin de farkındayız.

100. YILDA **sosyalist işçidiyor ki** KİMİ DIŞLIYORSANIZ HEPİMİZ OYUZ!

Cumhuriyetin 100. yılı hakkında açıklama yapanlar, ister iktidar ve devlet erkanından isterse ana muhalefetten olsunlar, esas olarak gerçekleri gizlemeye çalışıyorlar. 100 yıllık tarihin içinde ezilen, ötekileştirilen dışlanan, imha edilen, imha edildiği gerçeği gizlenen, sürülen, idam edilen, yok sayılan, sömürülen, hakları, inançları, özgürlükleri, yaşamları, dilleri devlet şiddetiyle gasp edilen milyonları hatırlatmayı kaçınılmaz bir sorumluluk olarak görüyoruz.

Sadece hatırlatmanın yeterli olmadığını biliyoruz.

100 yıl, yüzleşme ve hesaplaşma dinamiğiyle eleştirilmezse, dün bugünün kabusu olmaya devam eder. Düşmanlaştırılacak kesimlerin adları değişir ama hedef gösterme, düşmanlaştırma ve linç kültüründe hiçbir gerileme yaşanmaz. Dünün Ermenilerinin, Yahudilerinin, Rumlarının yerini Kürtler, Suriyeli göçmenler alır. İşçiler sistematik olarak sömürülmeye devam eder.

Türkiye kapitalizminin tarihi kandan ve ateşten harflerle yazılmaya devam eder.

Bu yüzden milliyetçiler tarihi hamaset yüklü yalanlarla çarpıtır ve resmileştirirken bizler resmi tarihin dışladıkları hatta düşmanlaştırdıkları toplumsal kesimler hakkındaki gerçekleri açıklayacağız.

Onlar 1915'i gizleyecek, biz gerçekleri anlatmaya devam edeceğiz.

Onlar 1938 Dersim'ini gizleyecekler, biz anlatmaya devam edeceğiz.

Onlar mübadeleyi çarpıtacaklar, biz gerçekleri ortaya sereceğiz.

Onlar 6-7 Eylül pogromunu görmezden gelecekler biz her yönüyle açıklamaya devam edeceğiz.

Onlar darbeleri gizlemeye devam edecekler, biz cumhuriyet tarihinin darbeler tarihi olduğunu anlatmayı sürdüreceğiz.

Onlar siyasilerin, devrimci gençlerin idamını yok sayacaklar, biz göstereceğiz.

Onlar 2 Temmuz Sivas'ını, Gazi katliamını sıradanlaştıracaklar biz pogromların ve linç kültürünün sıradanlaştırmayacağını savunmaya devam edeceğiz.

Her gün kadın cinayetlerinin işlenmesi, cumhuriyet tarihinin aynı zamanda bir işçi katliamı tarihi olması, LGBTİ+'lara yönelik düşmanlık ve linç politikaları, Kürtlerin anadilinin yok sayılması, göçmenlere yönelik aralıksız şiddetin rahat rahat örgütlenebilmesi tesadüf değil.

Bu toplumun her bireyi, her toplumsal grubu ayrı bir cumhuriyeti deneyimiyor kuşaklar boyunca. Egemenlerin, milliyetçilerin yaşadığı cumhuriyet, dışlananlar açısından bütünüyle farklı bir cumhuriyettir.

Eşitliğin, özgürlüğün, adaletin, demokrasinin her düzeyde hakim olduğu bir cumhuriyet inşa edilecekse bu 100 yıla yüzleşmek ve 100 yıl boyunca dışlananların sesi olmayı sürdürmek bir zorunluluktur.

Herkesi bu yüzleşme mücadelesini güçlendirmeye davet ediyoruz.

YOKSULLAR EĞİTİM GİDERLERİNİ KARŞILAYAMIYOR

BERNA TEZ

Okulların açılmasıyla beraber eğitim alanındaki birçok sorun da tekrar gündeme yerleşti.

Veliler çocuklarının okul masraflarını, yaşanan ekonomik kriz nedeniyle ödeyemeyecek durumdadır. En ucuz okul çantasının fiyatı 200 TL iken, kırtasiye masrafları da 200 TL'den başlıyor. Okul forması fiyatları ise 1500-5000 TL arasında değişiyor. MEB'in dağıttığı kitapların yetersizliği nedeniyle istenen ek kitapların ücretleri de keza cep yakıyor.

Gıda fiyatlarının yüksekliği, velilerin çocuklarına günlük harçlık vermekte zorlanmasının yanı sıra beslenme çantalarını dahi dolduramamasına neden oldu. Benzine arka arkaya yapılan zamlar da okul servis hizmetlerinde anormal denilecek artışlarla sonuçlandı. Çocuklarını donanımlı devlet okullarına kaydettirmek isteyen veliler 20.000'den başlayan kayıt paralarını göze almak durumunda kaldılar.

İlkokulda geçtiğimiz yıl okula başlama maliyeti 12-13 bin TL iken, bu yıl 28-30 bin TL'ye ulaşmış durumda.

Velilerle dönen çark

Sadece bu da değil, okulların temel ihtiyaçları da veliler üzerinden karşılanmakta.

Okullardaki güvenlik, temizlik, bakım-onarım, personel gibi ihtiyaçlar "başış" adı altında velilere dayatılan aidatlarla sağlanıyor.

MEB tarafından okullara gönderilen bütçe yok denecek kadar az. İşçi ailelerinin aylık geliri yoksulluk sınırının altında kaldığı için bu ihtiyaçları borçla, kredi çekerek çevirmeye çalışıyorlar. Çeviremeyenler ise yoksul kontenjanına girerek mahcup edilmektedir.

Okullar kendi kaderine mahkûm edilmiş durumda.

Okulu temizlemek için tutulan personelin maaşından tutun da çekilen fotokopinin kağıdına varana kadar her masraf, yani tüm bu çark velilerin ödedikleri aidatlarla dönmekte.

Kamusal eğitim çökmüş durumda

Eğitimde her geçen gün devlet desteği azalıyor, velinin yükü artıyor.

Artan özel okul sayıları ile devlet okullarının gün geçtikçe niteliksiz ve donanımsız hale gelmesi de eşitsizliğin artmasına ne-

Gıda krizi, çocukları tehdit ediyor

den oldu.

Özel okullarda sınıflar yirmi kişi ile sınırlandırılmışken, devlet okullarında kırk ve elliye kadar dayanmış durumda. Laboratuvar, kütüphane, spor salonu ve sanat atölyeleri ve benzerleri çoğu okulda mevcut değil.

Devlet okulları bilimsel proje üretme, araştırmalar yapma kapasitesinden, eleştirel ve sorgular bir eğitim anlayışına sahip olma becerisinden oldukça uzak.

Okul müdürleri öğrencilere sunulan her etkinlikten pay aldıkları için (kaynak kitap, etüt, spor ve tiyatro vb), velilerin de bu hizmeti daha pahalı almasına neden oluyorlar.

Eğitim emekçileri derslere mutsuz giriyor

Yükselen enflasyon karşısında eriyen maaşlar hepimizi yoksulluk sınırına getirdi.

Geçinememe endişesiyle derslere mutsuz giren bir öğretmen ordusu ile karşı karşıyayız.

Çalışma koşulları oldukça zor olan öğretmenlerin kalabalık sınıflarda, erişimleri olmayan araç gereçlerden yoksun bir şekilde ders işlemeye çalışması motivasyonlarının düşmesine, değersizlik duygusunu yaşa-

malarına neden oluyor.

Yokluk içinde var ediyorlar ama nereye kadar?

Üstüne üstlük iktidar bir de Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu yürürlüğe koyarak öğretmenlerin arasına hiyerarşiyi sokmuş oldu. Öğretmenlerin 'eşit işe eşit ücret' ilkesinden uzak bir biçimde, aynı okulun içinde aynı işi yapmalarına rağmen farklı ücretlerle karşılaşmalarına yol açacak kariyer basamakları sistemi yürürlüğe konuldu.

Özel okullar fiyatlarını katlarken, bu okullarda görev yapan öğretmenler asgari ücretin de altında, çok uzun çalışma saatleri ile, güvencesiz ve sendikasız çalıştırılmakta.

Okullaşma oranı ve eğitime ayrılan kaynak düşük olduğu için 1 milyona yakın öğretmen adayı atama bekliyor.

Ayrıca bunca öğretmen açığı varken değerler eğitimi dersi için (ÇEDES projesi) öğretmenlerin işini elinden alıp din görevlilerine vermek de yangına ateşle gitmekten başka bir şey değildir.

Eğitim sendikaları birleşerek, direnerek kazanabilir

Nitelikli eğitimin "kapsayıcı", "eşitlikçi" ve "kaliteli" eğitim olduğunu söyleyen ETUCE (Global Eğitim Sendikaları Federasyonu

olan Eğitim Enternasyonali), "Eğitimin evrensel olarak erişilebilir olması için, yeterli kaynakları sağlamanın hükümetlerin görevi olduğunu" söyler.

Başta Eğitim Sen olmak üzere eğitim alanındaki tüm sendikaların parasız eğitim için birlikte mücadele etmeleri kilit bir öneme sahip.

Yoksul, emekçi ailelerin çocuklarının nitelikli eğitime erişimi ancak devletin eğitime ayırdığı kaynakla mümkündür.

Geçen yıl 2023 MEB bütçesi, ekonomik kriz ve yüksek enflasyon koşulları dikkate alındığında eğitim sisteminin, öğrencilerin ve eğitim emekçilerinin yaşadığı sorunlara çözüm üretmekten çok uzaktı.

Eğitimde en temel ihtiyaçlar görmezden gelinerek hazırlanan MEB bütçesinin zorunlu harcamaları bile karşılayabilmesi zor görüldüğü, Eğitim Sen tarafından da söylenmişti . 2023-2024 eğitim öğretim yılı başladı ve karşılaşılan sorunlar bu tespitin ne kadar doğru olduğunu gösterdi.

Şimdi de 2024 bütçe görüşmeleri başlayacak. Bu görüşmelerde sadece söyleyecek sözümüz olması yeterli değil; aynı zamanda iş bırakacak, sokağa çıkacak, eğitim alanındaki taleplerimizi haykıracak bir eylem programına da sahip olmalıyız. Bunun için de birleşmeli, direnmeli ve kazanmalıyız.

DÜNYAYI ANADİLLE KAVRARIZ

Diyarbakır'da basın açıklaması

RUŞEN EŞREF

Kime sorsanız; “anadili çok kıymetli”, “ana sütü gibi helal”, “geliştirilmeli”, “özen gösterilip mutlaka kullanılmalı”dır.

Ya başkasının anadili? Sizin için “ikinci kanal” olan o dil? Sahibine “kıymetli ve ana sütü gibi helal” değil midir?

Değil, maalesef değil. Egemenler için de değil, o toplumun bireyleri için de... Çünkü anadili; bireyi ailesine ve kendi toplumuna bağlayan yegane kültürel öğedir. Bu gerçekliğin farkında olan ve ulus devlet yaratmak isteyen yönetimler bundandır ki “asli” kabul ettikleri milletin haricindeki diğer bütün millet ve toplulukları asimile etmek için ilk saldırıları alanı olarak anadili cephesini oluşturmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti de kurulduktan sonra “Ulus Devlet” olmayı yani “Üniter Yapıya” geçmeyi hedeflemiş. Bu durum yıllar içinde ülkede Türkçe dili haricindeki dillere (Ayrı bir tartışma konusu ama, Türkçe 'ye de az zarar verdiği söylenemez) telafisi güç zararlar vermiştir.

Yadsınamaz gerçek, bireyin anadili ile dünyayı kavradığı ve anlamlandırıldığıdır. Bir çocuk yedi yıl boyunca anadili ile tanımaya çalıştığı dünyasını bir günde bir başkasının dilinde yaşamaya başlamak zorunda kaldığı zaman, onca yıl yüzdüğü uçsuz bucaksız denini-

zin balığı değil de karada zıplayan kurbağa olması gerektiği gerçeği ile karşı karşıya kalır. Buyurun zıplayın zıplayabilirsiniz. Kırklı yaşlardaki her Kürdün ilkökul yılları ve Türkçe-Kürtçe ikilemiyle ilgili hikayeleri ayırdır neredeyse.

Son 15-20 yıldır bu durum daha trajik bir hal almış durumda maalesef.

Çocuklar anadillerini öğrenip okula başlıyorlarken artık günümüzde ana dillerini hiçbir şekilde öğreneme gibi bir durumla karşı karşıyayız. Çünkü bir önceki kuşak eğitim, ekonomik faaliyetler, siyasi baskılar ve de medya gibi etkenlerden kaynaklı olarak, anadillerini kendi çocukları olan yeni kuşaklara aktar(a)ılmakta. Bu da dillerin sonunu trajik bir şekilde hızlandırmaktadır.

Karşılaşılan yeni durum tam bir oto-asimilasyona dönüşmüşken devlet güvencesinden mahrum bırakılan diller adeta can çekişmektedir.

Günümüzde okullarda seçmeli dersler adı altında “Yaşayan Dil ve Lehçeler Dersi” veriliyor gibi gösterilse de öğretmenler ve dil eğitimcilerinin olmaması bahanesinin ardına saklanılarak bu dersler kendilerini seçen öğrencilere sunulmamakta, aksine “öğretmen yok” bahanesiyle çocuklara zorunlu din dersleri dayatılmaktadır. Bu da günümüz iktidarının meşrebine uygun bir uygulamadır.

ÖNE ÇIKAN Nuran Yüce

SEZGİN TANRIKULU YALNIZ DEĞİLDİR

CHP Milletvekili Sezgin Tanrikulu, katıldığı bir canlı yayın programında şu sözleri dile getirdi:

“TSK'nın yaptığı her şey, eleştiriden azade değil. Biz milletvekiliyiz bunları sorgularız. TSK değil mi 12 Eylül'de darbe yapan? Bu ordu değil mi 15 Temmuz'da darbe girişimi yapan, köyleri yakan... Benim takip ettiğim davalar var. 15 köylüyü helikopterden atan TSK değil mi? AİHM kararıyla sabit hale gelen... Biz eleştirel yaklaşırız. Soru sorarız, doğru olup olmadığını sorarız, TSK üzerinden bu tür şaibelerin kalkması amacıyla bunu sorarız. 40 yılda her şeyi doğru yapsaydı Türkiye bu durumda olmazdı. AİHM kararı orada, 15 tane köylüyü kim attı? Bu kadar köyü kim yaktı? Daha yeni Roboski Uludere oldu... Sizler de eleştirel yaklaşmadığınız için Türkiye bu noktaya geldi.”

Bu sözlerinin ardından da iktidar, TSK ve kendi partisi tarafından hedef haline getirildi. Ve Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı bir tatil gününde alelacele Sezgin Tanrikulu hakkında “Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin Kurum ve Organlarını Aşağılama ve Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik veya Aşağılama” suçlamalarından soruşturma açtı. Tanrikulu'nun dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin fezleke de TBMM'ye iletilmek üzere Cumhurbaşkanlığına gönderildi.

Tanrikulu'nun televizyondaki sözleri kendi yargıları değil belgelerle, görgü tanıklarıyla, ifadelerle kanıtlanmış ve AİHM'in de Türkiye'yi mahkum ettiği davalara ilişkindi.

1990'lı yıllarda yakınları kaybedilmiş insanların yıllara yayılan, her türlü hukuksuzluğa mahkum bırakılan zorlu mücadelelerinin sonrasında açılan davalar ile sabitlenmiş suçlara ilişkindi.

Tanrikulu'nun ifade ettiği, Diyarbakır Kulp'ta kaybettirilen 11 kişi için AİHM'de açılan dava dosyasının başlığı “Mehmet Salih Akdeniz ve diğerleri vs Türkiye”.

97-98 yıllarında iki kere Türkiye'ye gelen üç hukukçunun yaptığı incelemeler sonucu, 99 yılında yayınlanan raporda TSK'nın bölgede yaptığı operasyon sırasında gözaltına alındıkları ama hiçbir resmi gözaltı işlemi yapılmayan 11 kişinin en son helikoptere bindirilirken görüldüğü ve bir daha kendilerinden haber alınamadığı söyleniyor.

2001 yılında AİHM bu davada Türkiye'yi, kaybolan 11 kişinin ailesine toplamda 311 bin sterlin ödemeye mahkum etti. 2003 yılında ise aynı bölgede köylüler tarafından bulunan kemik ve eşyalar için bölgeye savcının gelmesi talep edildi. Savcı güvenlik gerekçesi ile gelmeyi reddedince köylüler kemikler ve diğer eşyaları çuvallara doldurup savcıya götürdüler. Adli Tıp Kurumu tarafından verilen raporda kemiklerin en az dokuz kişiye ait olduğu ve bunlardan ikisinin Mehmet Salih Akdeniz ile Behçet Tutuş'a ait olabileceği (yüzde 99.99 oranında) söylendi.

Sezgin Tanrikulu yıllardan beri hak, adalet ve eşitlik mücadelelerinin içinde yer alıyor.

Kendisine karşı başlatılan, başta AKP milletvekilleri, yöneticileri olmak üzere İYİ Partiden MHP'sine dek uzanan tepkiler ve tabii ki kendi partisinden de yapılan “milletimizin gözbebeği Türk Silahlı Kuvvetleri'ni töhmet altında bırakan ifadeleri kabul edilemez” açıklamasına karşı hakikatlerin şimdiki siyasi atmosfere göre eğilip bükülemeyeceğini dile getirerek gerçekleri söylemeye devam ediyor.

Bu gerçekleri ifade eden kişilerin yanında, amasız fakatsız durmak, bugünkü karanlık ortamı aşmanın tek koşuludur.

Sezgin Tanrikulu'nun yanındayız.

KAPİTAL'DE ANLATILAN: HÂLÂ SENİN HİKAYENİ!

ÖZDEŞ ÖZBAY

Karl Marx'ın en önemli eseri olan Kapital, 14 Eylül 1867 yılında yayımlandı. O günden bugüne tarihin en etkili kitaplarından biri olmayı sürdürüyor.

Kapitalizmin yaşadığı her ekonomik krizden sonra tekrar tekrar Kapital'de geliştirdiği kriz teorisi tartışılıyor. Uzun uzun anlattığı eşitsizlikler, baskıcı rejimler, devletlerin işlevi, doğanın yok edilmesi, ilksel sermaye birikimi gibi kapitalizmin doğasına özgü tahliller de içerisinde bulduğumuz krizler çağında sistemi değiştirmek isteyenler için kılavuz olmaya devam ediyor.

Marx'ın bu büyük eseri, onun on yıllar süren düşünsel yolculuğunun ve politik mücadelesinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştı.

Marx'ın Kapital'e varan yolculuğu

Karl Marx henüz liberal bir demokrat olarak Rheinische Zeitung adlı gazetede çalışırken Hegel'in etkisiyle devletin sınıflar üstü olduğu fikrine inanıyordu. Genel oy hakkının olduğu demokratik bir devletin ekonomik ilerlemeyle birlikte insanlık için refah sağlayacağını düşünüyordu. Ancak şahit olduğu bir olay tüm hayatını ve hatta tüm dünyanın kaderini değiştirecekti.

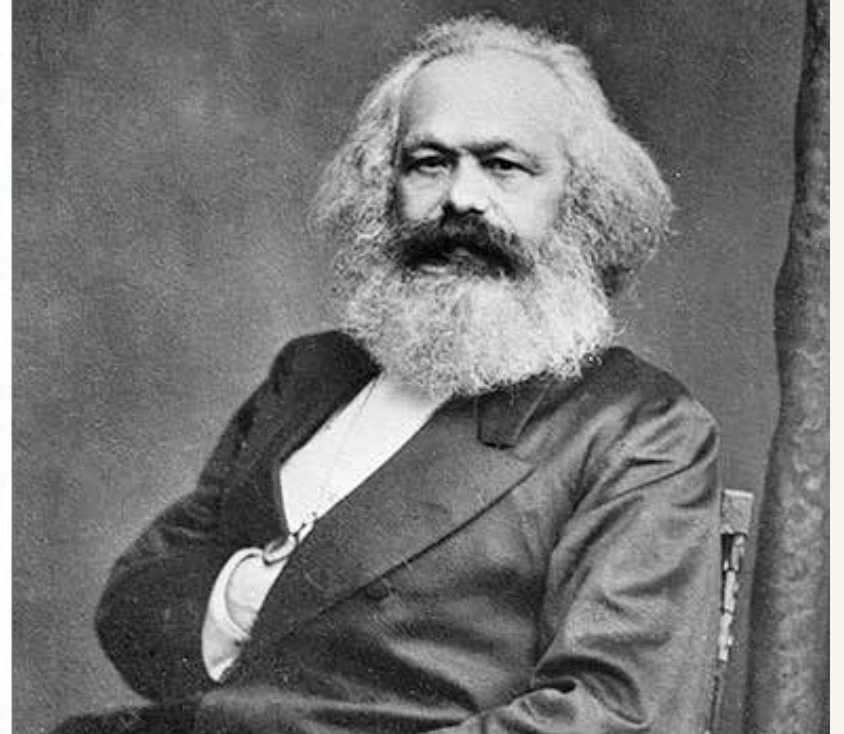
Almanya'da bir kereste yasası çıkarılmıştı. Ormanların mülkiyet hakkına sahip olan toprak sahipleri, ormanlarından ısınmak ve yemek pişirmek için odun toplayan köylülerin cezalandırılmasını sağlamışlardı. Toprak sahiplerinin mülkiyetlerinin güvenliği bir ulusal güvenlik sorunuydu artık. Çünkü hırsızlık kabul edilemezdi!

Marx, kendi döneminde şahit olduklarından sonra bir benzetme yapmak gerekirse "devleti değil sistemi değiştir" fikrine doğru radikalleşmeye başlamıştı.

Bundan sadece iki yıl sonra Ekonomik ve Felsefi El Yazmaları'nda daha sonra geliştireceği ekonomi politığın ilk adımlarını

Das Kapital'in ilk baskısı ve yazarı Karl Marx

attı. Devamında Felsefenin Sefaleti'nden Ücretli Emek ve Sermaye'ye kadar daha birçok eserde kapitalizm analizini geliştirdi. İşte Kapital bu sürecin en üst noktası oldu.

Marx aslında Kapital'i dört cilt olarak yazmayı planlamıştı ama ömrü sadece ilkinin yayımlandığını görmeye yetti. Kapital'in II. ve III. ciltlerini Friedrich Engels, Marx'ın notları ve kendisiyle yaptığı mektuplaşmalardan yola çıkarak yayınladı. Dördüncü cilt ise hiç bitmedi ve dolayısıyla yayımlanamadı.

Marx, birinci ciltte kapitalizmin her yerde aynı şekilde işleyen ortak özünü anlatıyordu. Yani meta, para, artı değer, emek süreci ve üretim süreci gibi, kapitalizmin temelini oluşturan kavram ve süreçleri muazzam bir ayrıntıyla ortaya koydu. Dolaşım sürecini ikinci ciltte, bu iki sürecin birlikteliğiyle birlikte finans ve kredi sistemini de üçüncü ciltte anlattı.

Kapital

Eserin önsözünde Marx, nasıl ve nereden yazmaya başladığı tartışmasını yapar. Düşünsel bir mücadelenin sonunda 'me-

ta'dan başlamaya karar verdiğini söyler çünkü kapitalizmi diğer üretim biçimlerinden ayıran ana kavram meta üretiminin genelleşmesidir.

Meta bölümüne ise şu çarpıcı cümle ile giriş yapar: "Kapitalist üretim tarzında toplumların zenginliği 'muazzam bir meta yığını' olarak görünür."

Bu önemli girişin ardından metayı, parayı, emeği açıklayarak devam eder ve meta üretiminin, dolayısıyla servetin muazzam bir şekilde artış gösterdiği kapitalizmde işçilerin kapitalistler için zenginlik üretirken kendileri için yoksulluk ürettiğini anlatır.

Kapitalizmi en genel ve her yerde geçerli olan ilişkiler bütünü olarak ele alır Marx. Her türlü tarihsel ve bölgesel özgüllük Kapital'in dışında bırakılmıştır, çünkü elbette her ülke arasında ve hatta ülkelerin içerisinde kapitalist ilişkilerin işleyişi açısından bazı farklılıklar vardır. Buna bir de tarihi dönemleri eklersek, birden fazla kapitalizm türü olduğunu düşünmek mümkün olabilir. Ancak Marx, tüm bunların dışında her yerde kapitalizmi tanımlamak için gereken temel ilişkileri anlatıyor ki bu sayede

Kapital'i kılavuz olarak, Tony Cliff'in yaptığı gibi Sovyetler Birliği'nde 1930'lardan itibaren bir başka tür kapitalizmin, yani devlet kapitalizminin kurulduğu analizini yapabilmek mümkün oluyor.

Kapital'de çok sayıda sektörden 15-18 saat çalışma, 7 yaşında çocukların bile dahil edildiği çocuk işçiliği, meslek hastalıkları vb. bilgileri bizzat o dönemde yazılan raporlardan alıntılarla anlatır Marx. Ekmek yapımındaki hileler, diğer metaların üretiminde başvurulan hileler, ucuza ekmek satan fırınların işçilerini karşılığını ödemediği fazladan çalıştırması, göç, salgın hastalıklar, fırıncı eylemleri, fırın ustalarının kalfaların eylemlerine karşı direnişleri, İrlanda'daki fırıncı kalfaların eylemleri ve İngiliz hükümetinin tepkisi, İskoçya'daki tarım işçilerinin fazla çalışmaya karşı eylemleri, demiryolu işçilerinin özellikle tatilcilerin geldiği dönemde günlük 20 saate çıkan çalışma saatleri nedeniyle yaşanan tren kazaları, aşırı çalıştırmaktan ölen işçileri göstererek köleliği savunanlar, günışığı alamayan çocukların hastalıkları ve dahası... Bu nedenle de "anlatılan senin hikayendir" der

Kapital'de.

Marx eserin birçok bölümde, insanı insan olmaktan çıkaran ve zekasını dahi körelten bir rejim olduğunu anlatır kapitalizmin.

Tüm bunların sadece Kapital'in yazıldığı dönemde – yani geçmişte – kalmadığını biliyoruz. Bugün de Covid-19 salgını, küresel ısınma, kitlesel göçler, açlık, yoksulluk, küresel gelir adaletsizliği, baskıcı rejimler, ekonomik krizler azalmak şöyle dursun daha da yıkıcı bir şekilde var olmaya devam ediyor. Engels'in dediği gibi, kapitalizm krizleri aşmayı başarıyor ancak bunu bir sonrakine kadar yapabiliyor.

Marx, Kapital ciltlerinde insanı, doğayı ve kendi yarattığı sistemi sürekli ve sistematik biçimde krizlere sokan kapitalizmin neden krizler olmadan var olamayacağını, neden doğa ve insan üzerinde sürekli olarak yıkıcı etkiler bıraktığını müthiş bir bereklilikle anlatıyor; sistemin üzerinde yükseldiği çelişkileri işaret ederek sistemi değiştirmek, yani kapitalizmi yıkmak gerektiğini gösteriyor.

TÜRKİYE MADENLERİ: PATLAMA, GÖÇÜK, İŞ CİNAYETLERİ

MÜCADELENİN İÇİNDEN
Volkan Akyıldırım

Bir kömür madeni

Dünyadaki kömür üreticisi ülkelere bakıldığında, maden kazaları artık nadiren yaşanan bir duruma döndü. Türkiye’de ise madenler sürekli işçilere mezar oluyor.

Yine aynı, yine aynı yerlerde...

Zonguldak’ın Ereğli ilçesindeki TTK Armutçuk Müessesinde göçük meydana geldi. Göçük altında kalan işçilerden biri hayatını kaybetti, 6 kişi de yaralı olarak kurtarıldı.

Mühendisler ve deneyimli işçilere göre, son göçüğün oluşmasının nedeni eski teknolojinin kullanılmasıydı. Diyorlar ki; “dünyanın terk ettiği eski yöntemden vazgeçilmeli, metalizasyon uygulanmalı.”

Hala uygulanan eski ise yöntem şu: Maden içindeki çalışma alanının arkasına kütükler konuluyor. Oradaki iş bitince bu kütükler kesiliyor. 15 Eylül günü deneyimli işçiler kütükleri keserken taşların altında kalıp ezildiler. Güncel teknoloji uygulanıyorsa, bu yaşanmayacaktı.

Burası sıradan bir özel maden değil; TTK, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’na bağlı bir devlet kuruluşu. Üstelik merkezi de Zonguldak’ta, yani aynı yerde kurulmuş beş müesseseden biri.

Türkiye’de 1941 yılından bu yana 3 binden fazla işçi maden kazalarında öldü. 100 binden fazlası ise yaralandı. Bu kazaların en fazla görüldüğü yer, en fazla kömür üretimi yapılan il olan Zonguldak.

Armutçuk Müessesinde, 7 Mart 1983 tarihinde grizu patlaması sonucu 103 işçi yaşamını yitirmişti. Beklenirdi ki devlet gereken önlemi alsın, yeni teknolojiye geçilsin. Ama ne dönemin hükümetleri ne de AKP iktidarı bunu yapmadı. Bir işçi pisisine öldü.

Türkiye kapitalizminin büyümesi büyük oranda kömür üretimi ve tüketimine bağlanmış durumda. Fakat bu kömürü çıkartan işçilerin can güvenliği için tedbir bile alınmıyor. Devlet yöneticileri, birçok sektördeki patronlar gibi iş güvenliğini bir maliyet olarak görüp, bunu yerine getirmekten kaçınıyor.

Devletin tutumu böyle olunca özel şirketler de vahşi sömürü koşullarını, kuralsızlığı, güvencesizliği kolayca dayatabiliyor.

Öte yandan, Türkiye kapitalizminin kömür dolayısıyla termik santrallere bağımlı gelişimi, AKP’li yıllarda bunun doruğa çıkması, çevresel yıkımı ve küresel iklim krizinin boyutlarını daha da büyüttü.

Maden işçileriyle Akbelen gibi ormanları korumak isteyenlerin sosyal ve ekonomik çıkarları ortaklaşabilir:

■ Madenlerde ve tüm sektörlerde iş güvenliği sağlansın. Devletin kömür gelirleri kendi işletmelerinde yeni teknoloji yatırımlarına ve işçi ücretlerinin artırılmasına yatsın. En tehlikeli ve zor işlerden biri olan kömür madenciliklerini evlerine ekmek götür-

mek için yapmak zorunda kalan bu insanlar en iyi ücretleri, en iyi çalışma koşullarını hak ediyor.

■ Zonguldak ve birçok yerde maden işçileri Türk-İş’e bağlı Türkiye Maden İşçileri Sendikası üyesi. Her ay maaşlarından otomatik olarak 500 liranın üzerinde aidat kesiliyor, bu meblağ sendika kasasına giriyor. Peki bu sendikanın yöneticileri, tepeden tırnağa örgütlü oldukları Zonguldak madenlerindeki iş cinayetlerine nasıl oluyor da izin verebiliyor? Her işkolundaki sendikalarda durum benzer. Maden işçileri iş güvenliği için mücadele etmeden yeni teknolojiye geçiş sağlanmayacak. Taban inisiyatifi, sendikayı da değiştirebilir.

■ Türkiye kapitalizmi, yaygın ve ucuz emek sömürüsüne dayalıdır. Kârların bir bölümünün teknolojiye yatırım için kullanılmasını genelde tercih etmezler. Aynı anda iklim krizini tetikleyen kömür için dağ taş kazarlar. Fakat yeni teknoloji uygulandığı takdirde daha az işçi madene inmek zorunda kalacak.

Düşük ücretler, güvencesiz çalışma ve iklimi değiştiren üretimden, yerleşimlerin değişen iklim koşullarına hazırlanması, enerji verimliliğinin sağlanması ve yenilenebilir enerjiye geçişin tam zamanı. Bu geçiş ADİL olmalı. Madenlerde çalışan işçiler ekonomik ve sosyal olarak desteklenmeli, yeni iklim işleri bir an önce hayata geçirilmeli.

İŞÇİLERİN 'KIRMIZI ÇİZGİSİ': KIDEM TAZMİNATINA DOKUNMA

Ekonomik programı, patronların her istediğini yapmak olarak özetlenebilecek iktidar yine kıdem tazminatlarına göz dikti.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz (ekonomiden sorumlu) katıldığı canlı yayında özetle şunları söyledi:

1. Kıdem tazminatlarının ödenmeme sorunu var.
2. İş dünyası (yani kapitalistler) ödemek istemiyor.
3. Fon oluşturma yaklaşımı var.

Yılmaz bu gerekçeleri sıralayarak kıdem tazminatının tartışmaya açılacağını vurguladı.

İlk gerekçe, işçilerin çoğunun yaşadığı büyük bir problemi içeriyor: Patronlar işten attığı işçilere, yasal yükümlülükleri olduğu halde, tazminatlarını ödemiyor. İş yasalarının çeşitli yönlerini kullanan patronların çoğu bundan kaçıyor.

Bu sorunun çözümü, kıdem tazminatlarını güvence altına almaktır. İş kanunları ve yargının yaklaşımı, işçinin yanında olmalıdır.

Fakat Erdoğan yönetimi sermayenin kuralsızlığını ortadan kaldırmakla ilgilenmiyor.

Aksine patronları tümünden bu yükümlülükten kurtarmak istiyor.

Sermaye çevreleri yıllardır kıdem tazminatının bir fona çevrilmesinin, ödemelerin azaltılmasının ve sınırlandırılmasının hayalini kuruyor. AKP daha önce bu isteğe yeşil ışık yakmış fakat sendikaların tavrı ve işçilerin tepkisi üzerine fon girişimini rafa kaldırmıştı.

Şimdi ekonomik krizin maliyeti halka ödetilirken işçilerin sömürüsü yoğunlaştırılıyor ve en temel haklar dahi ortadan kaldırılmak isteniyor.

Türk-İş başta olmak üzere tüm sendikalar, kıdem tazminatının fonlaştırılmasına karşı. Kıdem tazminatının kırmızı çizgileri olduğunu ve tartışmaya dahi açılmayacağını defalarca dile getirdiler.

Tıpkı İşsizlik Fonu gibi buraya da işçinin cebinden aktarılan kaynaklar sermayeye kredi yapılacak ya da başka devlet giderlerini karşılayacak. Öte yandan her bir kapitalist, tazminat ödemekten kurtulacak. İşçiler, devlet daireleri ve bankalarla muhatap olacak. Fonlaştırılarak kıdem tazminatının buharlaştırılması, haksız yere işten çıkartmaları kolaylaştıracak.

Sendikalar 'kırmızı çizginin' geçilmesine izin vermemelidir.

İşçileri ilgilendiren tek konu, kıdem tazminatlarının güvence altına alınması ve ödemelerin yapılmasıdır.

İktidarın patronlarla birlikte kurduğu masadaysa sendikaların yeri olamaz.

Kıdem tazminatı hakkı asla pazarlık konusu haline gelmemeli.

Dün olduğu gibi bugün de bu saldırıyı püskürtmek, işyerlerinden yükselecek tepkinin büyümesine ve bir mücadeleye dönüşmesine bağlı.

KEN LOACH İLE SON FİLMİ "THE OLD OAK" ÜZERİNE SÖYLEŞİ

'UMUT SADECE BİR HÜSNÜKURUNTU DEĞİLDİR'

Yönetmen Ken Loach ve yazar Paul Laverty'nin Socialist Workers gazetesi için Nick Grant ile yaptıkları söyleşiyi Ali Baydaş çevirdi.

Yönetmen Ken Loach ve yazar Paul Laverty, birlikte çektikleri 15. filmde ("The Old Oak") bundan daha güncel olamayacak bir konuyla yüzleşiyorlar. Bizi hem terk edilmiş bir İngiliz topluluğunun hem de yorgun mültecilerin hissettiği dramatik acının içine sokuyorlar. Kuzeydoğu İngiltere'de geçen filmde izleyiciler, bir grup Suriyelinin terk edilmiş eski bir maden alanına gelişini izliyor.

Daha en başından itibaren Newcastle United futbol forması giyen bir adamın otobüsten inen bir gruba hakaretler yağdırdığını görüyoruz: Durumu yatıştırmaya çalışan bar sahibi ise TJ Ballantyne'dir.

Muhafazakar ve İşçi Partisi hükümetleri ve konseyleri yaşlı ve genç işçilerin işlerini, eğitimlerini, mesleki eğitimlerini ve emekli maaşlarını ellerinden aldı. Loach ve Laverty bu duruma yakalananların acı gerçeklerini basite indirmeye hatasına düşmüyor. Mültecilerin ailelerinde de zihinsel ve fiziksel sağlığa kadar çeşitli kayıplar yaşadı. Her iki grup da paradan ve özsaygıdan yoksun, en temel insani ihtiyaçların yükü altında yaşıyor.

Dave Turner, TJ rolünde, "The Old Oak" pub'ın endişeli, pragmatik yöneticisi olarak son derece ikna edici. Yeni gelenlere bir fırsat verme isteğiyle, onlar hakkında mızızlanan müdaviplerin taleplerine karşı çıkıyor.

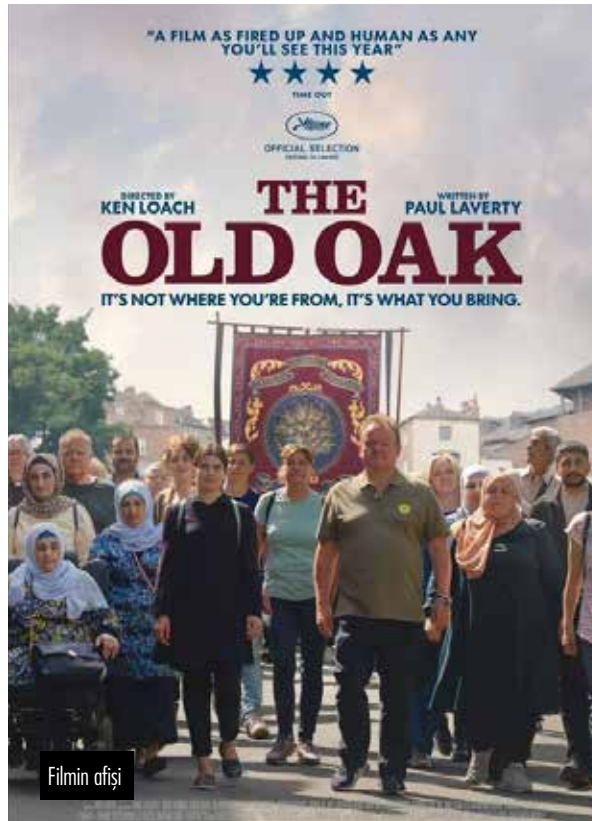
TJ'in karısı ondan boşanmıştır ve görüşmediği oğlu da onu terk etmiştir, dolayısıyla köpeği onun tek arkadaşıdır. Hayatta kalmak için ince bir kişisel ve politik çizgide yürümek zorundadır. Loach, Socialist Worker'a bu karakterin filmin kalbi olduğunu söylüyor; "Etrafındaki her şey umutsuzluğu haykırıyor. Topluluğun başına gelenlerden işin doğasına, savunmasız insanlara yönelik bilinçli zulümden açlığın nasıl kullanıldığına kadar..."

"İklim felaketinin yaklaşmasıyla birlikte, bize karşı çalışan güçlerin ne kadar büyük olduğunu gördük. Her şey umutsuzluk çılgınlıkları atıyor."

Ebla Mari'nin canlandırdığı kıvrak zekalı mülteci ve fotoğrafçı Yara karakteri, TJ'nin ana müttefiki haline geliyor. Yara, Old Oak'ta kullanılmayan bir arka odayı açıp duvarlarda 1984-85 madenci grevinin çerçevesi siyah beyaz fotoğraflarını gördüğünde büyülenmiş gibi kalıyor. Bu, ona bölgenin neler yaşadığı ve kendi toplumuyla bütünleşmesine nelerin yardımcı olabileceği hakkında da bir fikir veriyor.

Yara ayrıca, TJ'nin daha sonra bir ziyaret düzenlediği Durham Katedrali'nin de büyüüne kapılır. Laverty'nin Socialist Worker'a aktardığı şekliyle; "Karakterlere ve ele aldığımız konuya sadık olmalıyız. Her türlü hikayeyi deneyebileceğiniz bir zaman ve yer vardır".

"Fakat 'Ben Daniel Blake' (I, Daniel Blake, 2016) veya 'Üzgünüz, Size Ulaşamadık' (Sorry, We Missed You, 2019) gibi filmlere birer

Filmin afişi

mutlu son ekleyivermek, anlattığımız her şeye ihanet olurdu."

Topluluk içinde çalışan veya yaşayan bazı karakterler mültecilere destek ve bakım sağlıyor, onları bilgilendiriyor ya da eğlence düzenliyor. Bu, Suriyelilere güven veriyor, ancak yerel halkın mülteci komşuları hakkında ifade ettiği ve gerilimin nasıl sonuçlanacağı konusunda bizi şüpheye düşüren çeşitli görüşleri de var.

Loach, amatör oyuncuların seçen bir yönetmen olarak bir kez daha bu konudaki becerisini gözler önüne seriyor. Genel hal ve tavırların ses tonları ve mimiklerine kadar her konuda onları inceleyip rollerine uygun olup olmadıklarını anlamak için aylar harcıyor. Bu gilm aynı zamanda Loach'un göçmen oyunculuk camiasıyla olan derin

da içsel öznellikten ziyade nesnel, kolektif koşulları vurgulamanın önemli bir yolu olarak rol oynar.

Loach bu son filmiyle ilgili niyetini şöyle özetliyor; "Umut mücadelesi politiktir çünkü insanlar umutları varsa ve kendilerine güveniyorlarsa, korkunç bir geleceği değiştirebilecekleri uygulanabilir bir yolun olduğuna inanırlar."

"Umut sadece bir hüsnükuruntu değildir. Olasılık duygusuna dayanmalıdır. İnsanlar aptal değil. Paul'un senaryosunda büyük bir incelikte yer alan şey umutsuzluk ile umut arasındaki mücadeledir. Umudu bulmak kolay değildir."

"Aşırı sağ devreye girecek ve size ihtiyacınız olan şeyin, nasıl nefret edeceğinizi gösterecek güçlü bir lider olduğunu söyleyecektir. Ancak sonunda, her zaman direnecek insanlar arasında doğuştan gelen bir dayanışma vardır."

2023'te Barbie gibi bireyselleştirilmiş nostaljik hatıra yer alan pek çok popüler sinematik umut filmiyle karşılaştık. Sinemada James Bond, Harry Potter ya da Batman gibi imtiyazlı maceralar da mevcut.

Eğlence sektörü gişe yaptırarak yıldızlar, derinliksiz senaryolar ve PR fişeklemeleriyle kârı garanti altına alıyor. Loach'un Hollywood Akademisi tarafından hiçbir zaman tanınmamış olmasına da şaşmamalı. Bu film bulunduğunuz bölgeye ulaştığında grup gösterimleri organize etmek, Loach, Laverty ve meslektaşlarına büyük bir saygı duruşu olacaktır.

İngiltere'de ırkçı muhafazakar hükümete karşı mücadele edenler ve resmi İşçi Partisi muhalefetine iğrenç uyusuk tavrı hakkındaki tartışmaları nasıl alevlendireceğini görmek için filmi mutlaka izleyin.

Bazı okurlarımız Ken Loach'un Britanya ve Avrupa kültüründe son 58 yıldır ne kadar eşsiz bir figür olduğunu bilmiyor olabilir. Başka hiçbir sinema ya da televizyon film yapımcısı yoktur ki böylesi bir sınıf bilinciyle çalışıp bu kadar çok eseri bir araya getirmiş olsun. O, her bir filminin yapımı için kendini adanmış yazarların, yapımcıların, görüntü yönetmenlerinin, aktörlerin, editörlerin, müzisyenlerin ve emek veren tüm zanaatkarların yeteneklerine güvenmiştir. 2018 yılına gelindiğinde Loach 98 uluslararası film ödülüne sahip bir yönetmendi ve 76 kez daha aday gösterilmişti. O zamandan beri daha fazlası da oldu. Ve bunların bir tanesi bile ABD'den gelmemiştir.

Günümüzün kaba saba İşçi Partisi onu istenmeyen bir Yahudi düşmanı olarak nitelendirip partiden attı. Yıllar boyunca partiye olan bağlılığı ne olursa olsun, Loach'un sanatsal ve toplumsal açıdan neyi temsil ettiğini unutmamalıyız.

"Yaşadığımız büyük sorun Sosyalist İşçi (Socialist Worker) okurlarına tanıdık gelecektir. Büyük bir gücümüz var," diyor Loach; "Her şey işçi sınıfı tarafından yaratılıyor. Ancak mevcut İşçi Partisi liderliği alaycı, ilkesiz, oportünist ve haindir. Keir Starmer'ın kendisi de bunun somut bir örneğidir."

İĞNEADA'YA NÜKLEER SANTRAL TASARILARI KABUL EDİLEMEZ!

ONUR KORKMAZ

Türkiye'nin enerji politikaları ve özellikle nükleer enerji kullanımı hakkındaki tartışmalar son yıllarda büyük bir önem kazandı. Hükümetin Akkuyu ve Sinop'tan sonra İğneada'ya da bir nükleer santral kurma niyetinde.

Bahaneler ve gerçekler

Nükleer enerjinin yatırım süresi uzun ve maliyetlidir. Ayrıca anlatıldığı gibi yüksek kapasiteli falan da olmaz. Bunu görebilmek için Akkuyu Nükleer Güç Santrali ile Karatay Güneş Enerjisi Santralini verilerine bakmak yeter:

Neredeyse 11 milyon dönümlük bir araziye inşa edilen Akkuyu NGS'nin kapasitesi 4,8 GW, kurulum maliyeti 20 milyar dolar ve inşaat süresi 10 yıl.

1 GW kapasiteli Karatay GES 20 bin dönümlük arazi üzerine yalnızca 2 yılda kuruldu ve inşası 1,3 milyar dolara mal oldu.

Akkuyu'nun aldığı güneşin daha fazla olacağı gerçeği de görmezden gelindi. Oysa Akkuyu'ya kurulacak 4,8 GW'lık bir fotovoltaik GES santrali, nükleer santralin 10'da biri kadar bir araziye, 3'te 1'inden ucuza ve 5'te 1'i kadar bir sürede yapılabilirdi.

Dahası, işletme maliyetlerini göz önünde bulundurunca nükleer yanardağın yanında 8'de 1 seviyelerinde kalacağı da anlaşılıyor. Benzer bir hesaba Sinop'ta rüzgâr enerjisiyle de yapmak mümkün.

Acaba benim 10 dakikalık bir ara-

tırmayla yaptığım bu hesaplamayı Enerji Bakanlığında yapabilen kimse yok mudur?

İğneada'ya çivi dahi çakamazsınız: Bu, gezegene İhanettir

Nükleer santral başlı başına bir sıkıntı iken bir de bu santrali İğneada'ya yapma planı var ki bu da başka bir savsata.

Kırkırelle'ne bağlı Karadeniz sahilindeki İğneada, 315 hektarlık eşsiz bir Longoz ormanına sahip. Ama-

zon ve Afrika Kongosu longozları ile birlikte dünyadaki üç longoz ormanından biridir.

Türkiye'de biyoçeşitliliğin en zengin olduğu bu bölgeye bir enerji santrali yapılmasının akla gelmesi bile korkunç!

Longoz'a en ufak zarar verecek hareket, dünya tarihindeki en büyük ihanetlerden biri olur. Bu eşsiz doğal alanın korunması ve gelecek nesillere bırakılması gerekiyor.

DSİP SÖYLEŞİLERİ

Sisli:

156.yılında Kapital'in önemi

Konuşmacı: Özdeş Özbay

21 Eylül Perşembe günü. 19:30

Yer: Nostalji Kafe, Tayyareci Fehim Sk, Pangaltı

Sisli:

İklim krizi ve adil geçiş tartışmaları

Konuşmacılar: Tuna Emren -

Onur Korkmaz

28 Eylül Perşembe 19:30

Yer: Nostalji Kafe, Tayyareci Fehim Sk, Pangaltı

Kadıköy:

Sezgin Tanrıkulu yalnız değildir

Konuşmacı: Nuran Yüce

20 Eylül Çarşamba 19:30

Yer: Söğütluçeşme Cad. Kalem Sk. No: 11 Arif Bey İşhanı K: 3, Osmanağa

Kadıköy:

Çekirdek aile ve LGBTİ+ mücadelesi

Konuşmacı: Deniz

Yer: Söğütluçeşme Cad. Kalem Sk. No: 11 Arif Bey İşhanı K: 3, Osmanağa

27 Eylül Çarşamba 19:30

Yer: Söğütluçeşme Cad. Kalem Sk. No: 11 Arif Bey İşhanı K: 3, Osmanağa

Kadıköy:

156.yılında Kapital'in güncelliği

4 Ekim Çarşamba 19:30

Söğütluçeşme Cad. Kalem

Sk. No: 11 Arif Bey İşhanı K: 3, Osmanağa

Ankara:

Sezgin Tanrıkulu Yalnız Değildir

Konuşmacı: Can İrmak Özınarı

21 Eylül Perşembe 19:00

Yer: Konur Sokak 14/13 Kızılay

DÜNYAYI BİRLİKTE DEĞİŞTİRELİM

Sosyalist İşçi gazetesini yayınlayan DSİP üyelerinin savunduğu temel fikirler:

AŞAĞIDAN SOSYALİZM

► Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

REFORM DEĞİL DEVRİM

► İçinde yaşadığımız sistemin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur. İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir. Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

KADINLARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur. Toplumsal cinsiyetçiliğe taviz veren, kadınların özgür olmadığı bir sosyalizm olmaz, kadınların bugünkü mücadelesi ve sosyalizm olmadan da kadınlar nihai özgürlüğü kazanamaz.

INTERNASYONALİZM

► Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar. Tek bir ülkede sosyalist devrim ancak bu devrim bir dünya devrimiyle desteklendiği ölçüde sosyalizme doğru ilerleyebilir.

IRKÇILIĞA DURDE!

► Sosyalistler ırkçılığa ve milliyetçiliğe karşıdır. İrkçılık tazviz verilebilecek bir fikir değildir.

LGBTİQ+LARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► LGBTİ+'ların özgürlük mücadelesi tüm ezilenlerin özgürlük mücadelesinden bağımsız düşünülemez. Sosyalistler bu mücadelenin önünde yer alırlar.

SAVAŞA HAYIR!

► Bizler tüm savaşlara karşıyız. Aynı zamanda biliyoruz ki kendi egemen sınıfını savunan, aynı zamanda antikapitalist olmayan bir antiemperyalizm milliyetçiliği savunmak anlamına gelir ve milliyetçiler gerçekten savaş karşıtı olamazlar.

HALKLARIN EŞİT KOŞULLARDA KARDEŞLİĞİ

► Sosyalistler bütün ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar, bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

İKLİM KRİZİ KAPİTALİZMİN ÜRÜNÜDÜR

► Hem iklim değişimini durdurmak hem de nükleer, kömür, petrol, gaz gibi tehlikeli ve kirliliği enerji kaynaklarının kullanılmasını engellemek, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesinin temel bir ögesidir.

STALİNİZM SOL DEĞİLDİR

► SSCB, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir. İşçilerin ücretli emek sömürsüne maruz kaldığı, aşağıdan yukarıya doğru işleyen özyönetim organlarının ortadan kaldırıldığı ya da olmadığı, dolayısıyla işçi sınıfının siyasal iktidarı kolektif bir şekilde ellerinde toparlayamadığı rejimler sosyalist rejimler olamaz.

DEVİRİMCI PARTİ

► Sosyalizmin gerçekleştirilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

► Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

► İşçi sınıfının kurtarıcılara ihtiyacı yoktur. Sosyalizm, işçi sınıfının kendi eylemi, kendi mücadelesinin ürünüdür.

Siz de bu fikirleri savunuyorsanız, Devrimci Sosyalist İşçi Partisi'ne üye olarak antikapitalist bir odağın inşasına katkı verebilirsiniz!

DÜNYA İKLİM KRİZİNE KARŞI AYAKTA

Kanada, İngiltere, Almanya, Avusturya, ABD, İsveç, Türkiye, Japonya, Uganda, Nijerya, Filipinler, Bangladeş, Burkina Faso, Pakistan gibi dünyanın birçok ülkesinde yüzbinleri oluşturan iklim aktivistleri, fosil yakıtlara son verilmesi, yeni petrol kuyularının açılmaması, yüzde 100 yenilenebilir enerjiye adil geçiş, fosil yakıtlara devlet desteğinin kalkması gibi bir dizi talepler için bir araya geldiler. Bu hafta yapılan eylemlerin bazıları ve aktivistlerin mesajları:

15 Eylül Münih - İklim Grevi ve Fosil Yakıtlara Son Ver eylemleri

Fridays For Future München:

■ Bugün Münih'te 10.000'den fazla kişi iklim dostu, değişiklik talebiyle sokaklara çıktı. Hep birlikte adalet istiyoruz.

■ İklim felaketiyle geçen bir yazın ardından bugün Almanya'da 250.000 ve dünya çapında çok daha fazla insan sokaklardaydı! İnsanlar kızgın, haklılar.

16 Eylül İngiltere - Fosil Yakıtlara Son ver Yürüyüşü

İklim Adaleti Koalisyonu İngiltere:

■ Birleşik Krallık'ta binlerce kişi, fosil yakıtların hızla ortadan kaldırılmasına yönelik küresel çağrının bir parçası olarak yürüyüş yaptı.

Londra'dan Edinburg'a kadar 40'ı aşkın gösteride seslerini duyurdu.

Bu, geçen hafta Birleşmiş Milletler'in, fosil yakıtlar hızla ortadan kaldırılmadığı sürece dünyanın iklim krizini durdurmayı başaramayacağı yönündeki uyarısının ardından geldi.

Dünyanın her yerindeki protestocular, hükümetlere mesajlarını gönderdiler.

Dünya bir dönüm noktasında duruyor. İklim felaketi en çok, insanların en az sorumlu olduğu Küresel Güney'i vuruyor. Baskıcı sistemleri ortadan kaldırmanın, adalet talep etmenin ve fosil yakıtlardan hızlı, adil geçiş sağlamanın zamanı geldi.

Mesaj açık:

- Yeni fosil yakıt lisanslarına son verin.
- Hızlı ve adil bir değişim talep edin.
- İklim adaleti için mücadele edin.

17 Eylül New York - Fosil Yakıtlara Son Ver Yürüyüşü

Yerli topluluklar, azınlık ve insan hakları aktivistleri, doktorlar, sağlık çalışanları, bilim insanları, müzisyenler gibi onlarca farklı grubun katılımıyla büyüyen eylem, fosil yakıtların aşamalı olarak sonlandırılmasını ve artık herkesi etkileyen iklim kriziyle mücadele için cesur adımlar atılma-

sı gerektiğini talep ettiler. Birçok noktada kurulan kürsülerde Başkan Biden'ın iklim acil durumu ilan etmesi gerektiği dile getirildi.

Göçmenlerin, azınlıkların eşit ve adil bir toplumda yaşamasını hedefleyen 25 bin üyeli 'Make the Road NY' grubu:

■ YÜKSEK SESLE VE NET! Yaşanabilir bir gelecek için fosil yakıtlar çağını sonlandırmalıyız. Biden fosil yakıtların yayılmasına yeşil ışık yakmaya devam ediyor, ancak gidişatı tersine çevirme gücüne sahip

NDN Yerli hakları kolektifi:

■ "Halkımız, kurumsal kapitalizm altında, yaşamlarının ne kadar tehlikede olduğuna dair uyarıya çalışıyor.

Kapitalizmin, hayati önem taşıyan kaynakları, özellikle de sularımızı kontrol etme, tekeline alma ve kullanma konusundaki sürekli çabasına karşı buradayız.

■ "Bu sadece bireysel eylemle ilgili değil, kolektif eylemle de ilgili. Çünkü sistemik adaletsizliklerle, ortadan kaldırılması gereken güç ve sömürü sistemleriyle uğraşıyoruz."

■ Yerli halkın topraklarının ve iklimin çalınması arasında doğrudan bir ilişki var. Sömürge hükümetleri kontrolü ele geçirdi. Şirketlerin sömürgeleştirme ve kapitalizm yoluyla topraklarımızı sömürmesine izin verdi, toprakla bağlantımızı koptu.

New York Yeşil inanç Grubu:

■ Başka bir dünya mümkün! Fosil yakıtlara son verilmesi ve HERKES için adı geçiş çağrısında bulunuyoruz!

Alexandria Ocasio-Cortez (Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisi Üyesi)

■ Vazgeçmeyeceğiz. Bırakmayacağız. Sizin hakim olmasına izin vermeyeceğiz.

18 Eylül Japonya, Tokyo - Fosil yakıtlara ve Nükleere hayır yürüyüşü

Benim Geleceğim Grubu:

■ Yüzde 100 yenilenebilir enerji ve adil bir toplum hedefliyoruz. Nükleer enerjiye ihtiyacımız yok"

18 Eylül New York Wall Street - İşgal Eylemi

İklim Aktivistleri, Başkan Biden'ın yeni fosil yakıt projelerine son vermesi ve Federal Rezerv'in, Wall Street'i fosil yakıtlara fon sağlamayı durdurmaya zorlamak için Manhattan'da Federal Rezerv binasının girişini işgal etti.

■ 1000'den fazla kişi sağanak yağmur altında Wall Street'te sokaklara dökülerek bankaların fosil yakıtları finanse etmeyi bırakmasını talep ediyor. Canavarın karınıdayız ve onu kapatmak üzereyiz.

18 Eylül polluterpay.org'un New York

Times Meydanında yeni billboardu

■ Büyük petrol şirketleri iklim değişikliğine yol açtıklarını biliyordu

Onlarca yıldır fosil yakıt endüstrisi #iklimKrizi'nin suçunu bireysel tüketicilere yüklemeye çalıştı.

Artık yeter. Kirlenlere yalanlarının ve verdikleri zararın bedelini ödetmek için bir hareket inşa ediyoruz.

18 Eylül İngiltere - İşgal eylemi

iklim aktivistleri Labour Party binasının girişini işgal etti.

■ Bu sabah İşçi Partisi'ne, geleceğimizle oynamayı bırakmasını ve İşçi Partisi'nin Londra Genel Merkezi'nde iklim krizini ciddiye almasını söylüyoruz.

19 Eylül Hollanda

Extinction Rebellion Grubu'nun A-12 otobanındaki eylemleri 11. gününde ve eylemlerine her gün saat 12'de devam ediyorlar. Hollanda hükümetinin yıllık 37,5 milyar avroluk fosil yakıt sübvansiyonunu durdurmasını istiyorlar. Aileler, öğretmenler, müzisyenler, bilim insanlarının iklim gruplarının katkılarıyla genişleyen hareket, eylem öncesi parklarda forumlar da düzenliyor.

■ Hollanda devletinin baskısı her geçen gün bir adım daha ileri gidiyor. Orkestra, polis enstrümanlara el koymakla tehdit etmesi nedeniyle 'havalı keman' çalmak zorunda kaldı. Koroyu susturamadılar.